

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Filip Adamovský

NÁZEV PRÁCE: Politická korektnost a její význam v České republice a USA

STUDIJNÍ PROGRAM: Učitelství pro základní školy (2. stupeň)

AUTOR POSUDKU: Mgr. et Mgr. Michal Rigel, Ph.D.

SHRUTÍ A HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE

Autor diplomové práce zvolil problematiku, která momentálně silně rezonuje ve společnosti a bývá i hojně mediálně pokryta, avšak v českém akademickém prostředí není příliš komplexně zpracována. To z ní činí nejen záležitost aktuální, ale i potenciálně přínosnou pro odbornou a laickou debatu na našem území.

Téma politické korektnosti představuje nepochybně relevantní námět pro bakalářskou práci a autor svoji činnost dále vymezuje následujícím způsobem: „*cílem diplomové práce je představit termín politická korektnost ve všech jeho podobách, včetně krátkého popisu historie (...) a zachytit probíhající diskuse o politické korektnosti (...) dalším cílem je zanalyzovat, jakým konkrétním způsobem politická korektnost ovlivňuje život v ČR a USA a na tomto základě odpovědět na obecnou otázku, jestli lze zhodnotit její dopad a význam jako pozitivní či negativní*“ (s. 1).

Kromě slibované definice pojmu a historie prosazování politické korektnosti do společenského povědomí jsou v práci zachyceny další pestré otázky, související s problematikou: diskutují se kontroverze budící sociální fenomény jako gender, pozitivní diskriminace, cancel culture a nalézt lze i konkrétní příklady pronikání politické korektnosti do českého či jazyka, kultury a zábavního průmyslu (především film). Text se kromě toho zastavuje u výrazných sociálních hnutí, která vznikají na pozadí politické korektnosti nebo u známých příběhů (např. afér bývalého prezidenta USA Donalda Trumpa), ale i menších kauziček spojených s politickou korektností v prostředí v USA a ČR.

Při četbě je možné narazit na množství zajímavých střípků informací, které se autorovi podařilo vytáhnout ze zdrojů, s nimiž pracoval. Text koncentruje hodně faktů k tématu a poskytuje čtenářstvu základní orientaci v problematice. Je v zásadě strukturován do rozumně zvolených částí a kapitol, ačkoliv vršení informací a probírání reálných kauz místy působí jako autorovy

výpisky z četby knih a publicistických článků. Nechci tvrdit, že jde o nahodilé a nelogické řazení za sebe, ale v situaci, kdy je téma svým zadáním uchopeno poměrně široce (cílem je podat obecný přehled o fenoménu politické korektnosti) a ani v rámci jeho zpracování se nepodařilo téma specifikovat, začíná být text málo sevřený. Předkládané pozice jiných autorů a autorek či zmínky o reálných případech politické ne/korektnosti ze světa pak nepůsobí jako ilustrace či pozadí pro sdělování diplomantových vlastních myšlenek a konkrétních závěrů, ale spíše jako databáze všemožných názorů a příkladů politické korektnosti. I v takto pojatém rukopisu ale nakonec autor dokáže doručit vlastní pozici a vyjádřit se k otázce, jestli lze hodnotit politickou korektnost jako fenomén spíše pozitivní/negativní (má za to, že platí to druhé – s. 65) a zcela konkrétně se vymezuje vůči jejímu vlivu v uměleckém světě, kde ohrožuje svobodu vyjádření (s. 65).

HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE

Jako vedoucí jsem měl možnost seznámit se s různými pracovními verzemi textu, a tak vím, jak velkým vývojem prošla formální stránka práce. Je dobře, že se autorovi podařilo vymýtit většinu z překlepů a dalších omylů při skloňování, vztažných zájmenech apod., kterých zpočátku nebylo málo. Práce není ani v současné podobě dokonalá a místy lze narazit na různé šotky, ale korektura ji velmi pomohla a autorovi jde ke cti, že ji dokázal před odevzdáním zrealizovat.

Stylisticky práce nevybočuje ze standardu, i zde došlo během psaní k pozitivní kvalitativní změně, ač autorovi k dosažení nejvyšší úrovně akademického odborného jazyka stále ještě něco chybí. Ale to je v případě prvního většího textu zcela přirozené.

V pořádku je i gramatika, a tak je možné celkově hodnotit formální stránku jako neproblematickou.

HODNOCENÍ PRÁCE SE ZDROJI

Pohled do velice obsáhlého seznamu zdrojů je jasným důkazem, že autor se přípravě textu aktivně věnoval. Knižní publikace – pochvalme, že převážně v AJ – sice činí výraznou menšinu oproti bezmála 130 publicistickým textům, přebíraným z tištěných či internetových médií, různých webových stran a serverů (znovu převážně v AJ), ale to se zdá být s ohledem na charakter tématu a stanovený cíl pochopitelné. Politická korektnost je velmi silně mediálně pokryté téma, které se ve společnosti vášnivě diskutuje, a tak i reflexe probíhá převážně v rámci zdrojů, které má společnost „po ruce“.

OTÁZKY K DISKUSI PŘI OBHAJOBĚ

- 1) Ze strany kritiků politické korektnosti zaznívá, že může bránit otevřené a svobodné diskusi (hrozba cenzury či autocenzury) a omezovat diverzitu názorů. Svoboda myšlení a názorová pluralita je přitom charakteristická a naprosto nezbytná pro akademické prostředí. Dovede autor nějak vysvětlit, proč bývá politická korektnost tak často zmiňována právě v souvislosti s univerzitním prostředím?
- 2) Jak se politická korektnost promítá do politického dění v ČR? Má fenomén politické korektnosti už dnes v ČR přímý vliv na výsledky voleb a politické rozhodování? A proč je v této věci situace odlišná oproti USA?

VÝSLEDNÉ HODNOCENÍ PRÁCE

Diplomová práce byla pravidelně konzultována a autor přistoupil k jejímu vypracování aktivně. Je také třeba doplnit, že při delším období čekání na zpětnou vazbu dokázal postupovat samostatně. Nakonec dal dohromady text, v němž prezentuje zajímavé informace z pestré četby. Pokud bych přesto jako vedoucí měl autorovi něco vytknout, šlo by o absenci specifické teze, kterou by v práci důsledně sledoval a na závěr i zhodnotil. To by práci prospělo a posunulo ji na vyšší úroveň (ve věci vypracování široce pojatého konceptu nicméně nesu jako vedoucí i svůj díl spoluzodpovědnosti).

Práci k obhajobě

Doporučuji

Navrhuji celkové hodnocení

B-C

V Hradci Králové 16. 6. 2023

PODPIS: